

Integreringspolitikk på Stortinget 2016

Publisert 20. mai 2016

Bakgrunn

Høsten 2015 kom det rekordmange asylsøkere til Norge, totalt 31 145 asylsøknader ble registrert. Med unntak av SV og MDG vedtok de øvrige partiene en innstramming i utlendingsloven gjennom et hastevedtak i Stortinget.

De samme partiene inngikk et asylforlik hvor resultatet er et omfattende forslag til innstramminger i utlendingsloven. De inngikk også et [integreringsforlik](#) som ble stemt over i Stortinget. [Integreringsmeldingen](#) som ble lagt frem av Listhaug i mai skal være gjennomføringen av dette forliket.

SV fremmet i desember 2015 et forslag for [å sikre integrering](#). Integreringsmeldingen og integreringsforslagene til SV skal nå behandles sammen. Komiteen er ferdig med sin behandling den 9. juni, og saken skal debatteres i Stortinget i løpet av juni.

Hovedinnhold – Integreringsmeldingen og forskjellen fra SVs forslag

Forslagene i integreringsmeldingen er i hovedsak forslag som SV også kan slutte seg til. Hovedproblemet er at det gjøres for lite for de som venter på behandling av asylsøknaden, og at få av tiltakene går langt nok. Samtidig er det også noen forslag som SV ikke kan stille seg bak, slik som bonusordninger for gjennomføring av integrering.

Listhaug har vært tøff i retorikken, men det er få tiltak i meldingen som faktisk vil sikre integrering. Totalt sett så bevilger regjeringen 59 millioner kroner over revidert nasjonal budsjett på integreringstiltak som er nevnt i integreringsmeldingen. Det er for lite, for seint.

Saksbehandling

Et av de store problemene som SV har fremmet forslag om (punkt 1, 2) er at det må gå fortere med saksbehandlingen slik at folk ikke blir sittende på mottak og stirre i veggen. I dag anslår UDI at det tar rundt 17 måneder for en somalier å få behandlet søknaden sin, og 15 måneder for en syrer. Regjeringen foreslår ingen endringer på saksbehandlingstempoet, og har heller ikke gitt flere midler til saksbehandling i revidert nasjonalbudsjett. Dette gjør at integreringen settes i gang for seint.

Asylmottak

Regjeringen har foreslått egne integreringsmottak med 500 plasser for de som er veldig motiverte i tillegg til bonusordninger for de som gjør det bra. I tillegg til samfunnskurs, som tas fra det som i dag er norskopplæring. Når det sitter over 20 000 på mottak så sier det seg selv at et integreringsmottak med 500 plasser ikke vil gjøre den store forskjellen.

I tillegg kutter regjeringen i denne meldingen enda mer i norskopplæringen, for å gjennomføre samfunnskurs. Da er det klart at det ikke vil føre til mer integrering.

SV har flere forslag som retter seg mot økt barnefaglig kompetanse i mottakene, eget tilsyn for mottak, økning i bemanning i mottakene, endre driften i mottakene slik at de drives av kommunen og frivillige. I tillegg har SV også foreslått brukerstyrte mottak drevet av flyktningene selv. SV vil i tillegg styrke norskopplæringen på mottakene. Nøkkelen til integrering er å lære norsk. SV har derfor også foreslått en milliard til språkopplæring av flyktninger både i mottak, men også i kommunene og under introduksjonsprogrammet.

Barn

Barnehage er en viktig integreringsarena for barn, men også for foreldre som kommer i kontakt med ansatte og foreldre til norske barn. Barn i asylmottak er en spesielt sårbar gruppe som trenger minst like god omsorg og oppfølging som norske barn. Regjeringens forslag om utvidelse av barnehagetilbudet til barn i mottak gjelder bare for to- og treåringer som allerede har fått oppholdstillatelse. SV har derimot foreslått barnehager til alle barn på asylmottak, og at ordningen med gratis kjernetid for barnehager og SFO i Groruddalen videreføres og gjøres til en nasjonal ordning. Dette vil sikre integreringen.

Utdannelse og kvalifisering

Det er svært viktig å kartlegge kompetansen til flyktningene, i dag så vet vi ikke om de som er kommet har høyere utdanning eller er analfabeter. Tidligere har regjeringen opplyst at de skal lansere en nettside hvor flyktningene selv kan melde inn sin egen kompetanse. Det er for lite når over 20 000 sitter på asylmottak uten å gjøre noen ting.

I meldingen så er det flere tiltak for kartlegging og koordinering for godkjenning av utdannelse. Dette har SV arbeidet for lenge. De som allerede har en utdanning må få den godkjent, og få mulighet til å «fylle» på eventuelle hull i utdannelsen. Nå åpner regjeringen for dette, men kun for sykepleiere og lærer og kun ved en tildeling på 2 millioner på revidert nasjonal budsjett for 2016. Dette er igjen for lite.

Samtidig så må det legges til rette for kvalifisering både på mottak, men også i introduksjonsprogrammet mens man lærer norsk. Det er derfor bra at regjeringen vil bygge opp under Jobbsjansen for kvinner som SV i sin tid fikk startet, og legge til rette for en fleksibel håndtering av introduksjonsprogrammet.

Bosetting

SV har fremmet et eget forslag om bosetting. For å få fortlgang i bosettingen og få folk ut av mottak så har SV foreslått at flyktninger må kunne bosette seg selv og ta med seg finansiering og rettigheter til introduksjonsprogrammet. For å unngå segregering så er presskommuner, slik som Oslo, unntatt.

Regjeringen foreslår i integreringsmeldingen at det kan åpnes for selvbosetting der kommunene er enige i det. Dette er et skritt på veien, men vil ikke løse problemet vi har i dag med at mange venter på å bli bosatt.

Arbeid

Flere bør få mulighet til å jobbe mens de venter på svar på asylsøknaden. Da er det nødvendig å lempe på dagens urimelig strenge identitetskrav. SV har fremmet forslag om midlertidig arbeidstillatelse til alle som er registrert. Regjeringen har kommet et stykke på veien hvor de nå foreslår at de som har gjennomført asylintervju og har klarlagt identitet skal få midlertidig arbeidstillatelse.

Det må likevel fires på kravene til identitet. I dag er kravet for å få mulighet til å arbeide strengere enn å få godkjent identiteten i et asylintervju. Den beste måten og få flyktninger integrert på er at de får mulighet til å jobbe.

Integreringsmeldingen innfører arbeidspraksis i introduksjonsprogrammet, og større fokus på individuell tilrettelegging. Dette er bra. SV er derimot skeptisk til om arbeidspraksis skal erstatte kvalifisert arbeidskraft i kommunesektoren. Det må være som et tillegg og som en del av et opplæringsløp.

Sylvi Listhaug har fått mye oppmerksomhet ved å si at kvinner som er i introduksjonsprogrammet ikke skal få full svangerskapspermisjon. Forslaget i meldingen er at det ikke skal være en automatikk i en ren 10 måneders permisjon, og at det skal tilrettelegges for at norsk og samfunnsopplæring kan foregå deltid. SV er ikke uenige i at dette kan tilrettelegges bedre for kvinner som er i permisjon slik at de ikke får for lange opphold i opplæringen.

Få forslag for å hindre radikaliserings

Regjeringen har snakket mye om å hindre radikaliserings, men det er få forslag i Integreringsmeldingen som sikrere dette. Regjeringen skal legge frem en ny handlingsplan mot tvangsekteskap, legge frem en strategi for hatefulle ytringer og sikre at barn skal få delta i alle skolens aktiviteter. Ingen av disse tiltakene har en finansiering.

SV vil ha full finansiering av handlingsplanen mot voldelig ekstremisme og radikaliserings slik at forutsetningene i planen blir gjennomført. Vi vil ha mange flere minoritetsrådgivere på skolene, gi tilskudd til organisasjoner som arbeider mot sosial kontroll og for exit tiltak, få en norsk imam-utdannelse, og øremerke tildelingen til skolehelsetjenesten. Dette vil være viktig for å sikre, spesielt jenters, muligheter og rettigheter.